

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

BASES FISIOLÒGIQUES I FARMACOLÒGIQUES PER L'ÚS I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS

Coordinació: IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	BASES FISIOLÒGIQUES I FARMACOLÒGIQUES PER L'ÚS I L'ADMINISTRACIÓ DE FÀRMACS			
Codi	100452			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Infermeria (R 2016) i Grau en Fisioteràpia	2	TRONCAL	Presencial
	Grau en Infermeria (R 2016 - lg)	2	TRONCAL	Presencial
	Grau en Infermeria (R 2016)	2	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	5	2	
Coordinació	IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARRASCO IGNES, SONIA	sonia.carrasco@udl.cat	4,5	
CASANOVAS MARFÀ, MAR	mar.casanovas@dif.udl.cat	9	
IBARZ ESCUER, MARIA MERCEDES	merce.ibarz@udl.cat	3,5	
SOLÍS VIDAL, SILVIA	silvia.solis@udl.cat	4	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Resultades de l'aprenentatge:

- Enumerar els elements bàsics a utilitzar en l'avaluació d'un fàrmac.
- Identificar els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.
- Instruir al pacient i/o familiars sobre la forma correcta d'obtenir una màxima eficàcia d'un fàrmac
- Identificar els elements de valoració per a la prescripció d'un fàrmac o producte segons necessitat del pacient/usuari.
- Descriure els medicaments avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar les fonts d'informació en farmacologia i la forma de utilitzar-les.

Competències

Competències bàsiques:

CB2 Aplicar els coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tenir les competències que solen demostrar-se mitjançant la elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3 Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre Mòduls rellevants de tipus social, científic o ètic.

Competències específiques:

CE3. Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.

CE4. Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.

CE5.Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

Competències Transversals:

CT3. Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació.

CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

• MÒDUL 1. introductor:

Classes teòriques:

- Bases bioquímiques de la farmacologia. Conceptes generals.
- Administració de fàrmacs.
- Farmacodinàmia. Mecanismes d'acció dels fàrmacs. Farmacocinètica.
- Efectes indesitjables dels fàrmacs. Farmacovigilància.
- Interaccions farmacològiques.
- Factors individuals de la resposta als fàrmacs. Genètica. La seva repercussió en terapèutica farmacològica.

Seminaris:

- Terminologia en farmacologia.
- Fonts d'informació en farmacologia
- Formes administració de fàrmacs.
- Administració de fàrmacs en situacions especials: embaràs, insuficiència renal, insuficiència hepàtica, etc.

• MÒDUL 2. Farmacologia específica per sistemes i especialitats.

Classes teòriques:

- Farmacologia del sistema nerviós autònom.
- Fàrmacs relaxants musculars.
- Fàrmacs antihistamínics.
- Anestèsics generals.
- Anestèsics locals.
- Fàrmacs hipnòtics.
- Farmacologia dels trastorns de l'ànim i de la conducta. Fàrmacs ansiolítics i antidepressius.
- Farmacologia de la esquizofrènia i altres trastorns psicòtics
- Farmacologia de les malalties neurodegeneratives.
- Fàrmacs antiparkinsonians.
- Farmacologia de la epilèpsia i altres trastorns del moviment.
- Farmacologia del dolor i de la inflamació.
- Farmacologia de la insuficiència cardíaca
- Farmacologia de la cardiopatia isquèmica
- Farmacologia dels trastorns del ritme cardíac
- Fàrmacs diürètics.
- Farmacologia de la HTA.
- Farmacologia de la hemostàsia y de la trombosis.
- Farmacologia de les anèmies.

- Fàrmacs antitusius, mucolítics i expectorants.
- Farmacoteràpia del asma y la EPOC.
- Fàrmacs antidiabètics.
- Corticoides
- Tiroides i metabolisme del calci.
- Fàrmacs hipolipemians.
- Fàrmacs hipouricemians i antigotosos.
- Farmacologia de l'aparell digestiu.
- Fàrmacs antineoplàstics.
- Fàrmacs immunosupressors i immunomoduladors.
- Terapèutica antiinfecciosa. **Seminari:**
- Drogues d'abús.
- Debat sobre us i abús de fàrmacs del SNC
- Debat sobre el tractament de malalties neurovegetatives
- Tractament de diversos tipus de dolor.
- Debat sobre tractaments de la HTA.
- Debat sobre tractaments anticoagulants.
- Anticoncepció hormonal.
- Uso y abuso de la vitamina D
- Fàrmacs anticonceptius.
- Diabetis.
- Dislipèmies.
- Novetats terapèutiques.
- Debat sobre protecció gàstrica.
- Tractament de les malalties infeccioses.

- **MÒDUL 3. Introducció a la prescripció infermera.**

Seminari: Principis i exemples de prescripció.

- **MÒDUL 4. Teòric-pràctic. Seminaris.**

- Dosificació de fàrmacs i càlculs de la dosis prescrita.
- Efectes indesitjables dels fàrmacs. Discussió de diversos exemples. Farmacovigilància.
- Interaccions farmacològiques. Discussió de diversos exemples.
- Errors de medicació. Com prevenir-los?
- El paper d'infermeria en el compliment i la conciliació terapèutica.

Eixos metodològics de l'assignatura

Metodologies docents:

1. Classes magistrals.
2. Seminaris.
3. Treball en grup.
4. Treball individual.
5. Treball escrit.
6. Estudi de cas.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Les classes s'estructuraran amb exposicions teòriques i pràctiques i estudi de casos clínics de forma grupal i/o individual.

El cronograma detallat s'entregarà als alumnes a l'inici del curs acadèmic.

Sistema d'avaluació

Mètodes d'avaluació continuada						
Activitat avaluació	Descripció	%	Caràcter	Realització	Dates	Observacions
Prova test	50 preguntes test, amb una sola resposta correcta.	50	Obligatori	Individual	Examen i recuperació períodes assignats	4 preguntes errònies anul·len una correcta. < 50 % = 0 punts S'inclouran preguntes de teoria i seminaris.
Autoavaluació	Preguntes, resposta múltiple.	5	Obligatori	Individual	Període lectiu assignat	2 preguntes errònies anul·len una correcta. Campus virtual.
Participació activa en seminaris	Assistència activa.	15	Obligatori	Individual	Període lectiu assignat	S'assoleix el 15% si: Participa, al menys, en el 80% dels seminaris. Participa en les activitats plantejades (10%). Participa i aporta informació als debats (5%). Presencial i/o campus virtual.
Resolució de casos clínics	Resolució dels problemes plantejats	15	Obligatori	Individual	Al finalitzar els Mòduls 3 i 4	Casos de: dosificació, càlcul de dosi prescrita, prescripció infermera, errors de medicació, compliment i conciliació terapèutiques. Elimina matèria si nota superior a 5 punts sobre 10 màxim possibles. Si no es supera es pot recuperar el mateix dia de l'examen final. Presencial i/o campus virtual.
Exercici de síntesi	Crítica d'un fàrmac aparegut en l'any en curs. Comparar amb les alternatives terapèutiques existents.	15	Obligatori	Grup	Al finalitzar el Mòdul 2	Campus virtual.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

Per tal de facilitar a l'estudiant poder compaginar l'estudi amb el desenvolupament d'activitats laborals, l'estudiant que ho desitgi tindrà dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de curs.

Aquesta avaluació alternativa consistirà en un examen final a realitzar el mateix dia de la convocatòria d'examen corresponent a l'avaluació continuada. L'examen costarà d'una part amb 50 preguntes tipus test (les respostes errònies resten 0.25 punts) valorada amb 5 punts i una segona part amb 5 preguntes obertes que inclouran la resolució de casos pràctics.

Bibliografia i recursos d'informació

Llibres:

- Castells S, Hernández M. Farmacología en enfermería. 3ª ed. Barcelona: Elsevier; 2012
- Lorenzo P, Moreno A. Velázquez Manual de Farmacología básica y clínica. 18ª ed. Madrid Panamericana; 2013
- Mosquera JM, Galdós P. Farmacología clínica para enfermería. 4ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2005.
- Goodman LS, Gilman AG. Las bases farmacológicas de la terapéutica. Madrid: McGraw-Hill; 2012.
- Flórez J, Armijo JA, Mediavilla A, directors. Farmacología humana. 6ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2014
- Rang HP et al. Farmacología. 8ª edición. Barcelona: Elsevier; 2016
- Hopfer J and Hazard A. Guía farmacológica para profesionales de enfermería. 10ª ed. McGrawHill; 2008.
- Zabalegui A, Lombraña M. Administración de medicamentos y cálculo de dosis. 2ª ed. Barcelona: Elsevier Masson; 2014

Referències web:

LINKS penjats a SAKAI.